
Neporušitveno preskušanje - Terminologija - 2. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri vseh neporušitvenih metodah (enakovreden EN 1330-2:1998)

Non-destructive testing - Terminology - Part 2: Terms common to the non-destructive testing methods

Essais non destructifs - Terminologie - Partie 2: Termes communs aux méthodes d'essais non destructifs

Zerstörungsfreie Prüfung - Terminologie - Teil 2: Begriffe, die von allen zerstörungsfreien Prüfverfahren benutzt werden

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-922c23a724f6/sist-en-1330-2-2001>

Deskriptorji: neporušitveno preskušanje, slovar, tehniški slovar, večjezično izrazje

---

ICS 01.040.19; 19.100

Referenčna številka
SIST EN 1330-2:2001 (sl)

Nadaljevanje na straneh od II do II in od 1 do 7

NACIONALNI UVOD

Standard SIST EN 1330-2 (sl), Neporušitveno preskušanje - Terminologija - 2. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri vseh neporušitvenih metodah, prva izdaja, 2001, ima status slovenskega standarda in je enakovreden evropskemu standardu EN 1330-2 (en), Non-destructive testing - Terminology - Part 2: Terms common to the non-destructive testing methods, 1998-10.

NACIONALNI PREDGOVOR

Evropski standard EN 1330-2:1998 je pripravil tehnični odbor Evropskega komiteja za standardizacijo CEN/TC 138 Neporušitveno preskušanje.

Slovenski standard SIST EN 1330-2:2001 je prevod evropskega standarda EN 1330-2:1998. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvorni evropski standard v angleškem jeziku. Slovensko izdajo standarda je pripravil tehnični odbor USM/TC PKG Preskušanje kovinskih gradiv.

OPOMBE

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz "evropski standard", v SIST EN 1330-2:2001 to pomeni "slovenski standard".
- Nacionalni uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda.
- Ta nacionalni dokument je enakovreden EN 1330-2:1998 in je objavljen z dovoljenjem

CEN
Rue de Stassart 36
1050 Bruselj
Belgija

ITeH STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

This national document is equivalent to EN 1330-2:1998 and is published with the permission of
[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-922c23a724f6/sist-en-1330-2-2001)

CEN
Rue de Stassart, 36
1050 Bruxelles
Belgium

Deskriptorji: neporušitveno preskušanje, slovar, tehniški slovar, večjezično izrazje

Slovenska izdaja

Neporušitveno preskušanje - Terminologija
2. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri vseh neporušitvenih metodah

Non-destructive testing -
Terminology - Part 2: Terms
common to the non-destructive
testing methods

Essais non destructifs -
Terminologie - Partie 2: Termes
communs aux méthodes
d'essais non destructifs

Zerstörungsfreie Prüfung -
Terminologie - Teil 2: Begriffe,
die von allen zerstörungsfreien
Prüfverfahren benutzt werden

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

Ta evropski standard je CEN sprejel dne 1998-09-20. Članice CEN morajo izpolnjevati določila poslovnika CEN/CENELEC, s katerim je predpisano, da mora biti ta standard brez kakršnihkoli sprememb sprejet kot nacionalni standard [SIST EN 1330-2:2001](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-24225a7240/sst-en-1330-2-2001)

Seznami najnovejših izdaj teh nacionalnih standardov in njihovi bibliografski podatki so na voljo pri centralnem sekretariatu ali članicah CEN.

Evropski standardi obstajajo v treh izvornih izdajah (nemški, angleški in francoski). Izdaje v drugih jezikih, ki jih članice CEN na lastno odgovornost prevedejo in izdajo ter prijavijo pri centralnem sekretariatu CEN, veljajo kot uradne izdaje.

Članice CEN so nacionalne ustanove za standardizacijo Avstrije, Belgije, Češke republike, Danske, Finske, Francije, Grčije, Irske, Islandije, Italije, Luksemburga, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Portugalske, Španije, Švedske, Švice in Združenega kraljestva.

CEN

Evropski komite za standardizacijo
European Committee for Standardization
Europäisches Komitee für Normung
Comité Européen de Normalisation

Centralni sekretariat: Rue de Stassart 36, B-1050 Bruselj

VSEBINA	Stran
Predgovor	3
Uvod	3
1 Namen standarda	4
2 Definicije	4
Abecedni seznam slovenskih izrazov	6
Abecedni seznam angleških izrazov	6
Abecedni seznam francoskih izrazov	7
Abecedni seznam nemških izrazov	7

iTeh STANDARD PREVIEW
(standards.iteh.ai)

[SIST EN 1330-2:2001](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-922c23a724f6/sist-en-1330-2-2001)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-922c23a724f6/sist-en-1330-2-2001>

PREDGOVOR

Ta evropski standard je pripravil tehnični odbor CEN/TC 138 Neporušitveno preskušanje, katerega sekretariat vodi AFNOR.

Ta evropski standard dobi status nacionalnega standarda z objavo identičnega besedila ali z razglasitvijo, in sicer najpozneje do aprila 1999. Nacionalne standarde, ki so v nasprotju s tem standardom, je treba umakniti najpozneje do aprila 1999.

Ta evropski standard je bil pripravljen v CEN na osnovi mandata Evropske komisije in Evropskega združenja za prosto trgovino. Podpira tiste standarde za proizvode in uporabo, ki neposredno podpirajo bistvene varnostne zahteve evropske direktive novega pristopa in se nanj sklicujejo.

Standard EN 1330 sestavljajo naslednji deli:

1. del: Splošni pojmi
2. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri vseh neporušitvenih metodah
3. del: Pojmi, ki se uporabljajo v industrijski radiografiji
4. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri ultrazvočnih preskusih
5. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri preskusih z vrtničnimi tokovi
7. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri preskušanju z magnetnimi delci¹⁾
8. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri preskušanju tesnosti
9. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri akustični emisiji
10. del: Pojmi, ki se uporabljajo pri vizualnih pregledih¹⁾

in

EN ISO 12706 Pojmi, ki se uporabljajo pri preskusih s penetranti.

OPOMBA: Standard EN ISO 12706 je bil predhodno objavljen kot predlog evropskega standarda prEN 1330-6.

V skladu s poslovnikom CEN/CENELEC morajo uporabo tega evropskega standarda obvezno uvesti naslednje države: Avstrija, Belgija, Češka republika, Danska, Finska, Francija, Grčija, Irska, Islandija, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Španija, Švedska, Švica in Združeno kraljestvo. <https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/8bd330f2-9ff2-4e72-9751-922c23a724f6/sist-en-1330-2-2001>

Uvod

Trenutno je predvideno, da bo EN 1330 vseboval najmanj 10 delov, ki jih bodo pripravile ločene skupine strokovnjakov, pri čemer bodo v posamezni skupini sodelovali strokovnjaki za določeno neporušitveno metodo (za dele od 3 do 10).

Primerjava teh delov je pokazala, da obstajajo skupni pojmi, ki so pogosto različno definirani. Ti pojmi, vzeti iz delov 3 do 9, so razdeljeni v dve kategoriji:

- splošni pojmi, ki so povezani z drugimi področji, kot so fizika, elektrika, meroslovje idr., in so že definirani v mednarodnih dokumentih. Ti pojmi so vključeni v 1. del standarda;
- splošni pojmi, značilni za neporušitveno preskušanje. Ti pojmi, katerih definicije so bile usklajene v za ta namen ustanovljeni skupini, so vključeni v 2. del.

Z upoštevanjem tega pristopa sezname pojmov v 1. in 2. delu v nobenem primeru niso popolni.

Nekateri pojmi v tem delu lahko potrebujejo natančnejšo definicijo z ozirom na posamezno metodo.

¹⁾ V pripravi.

1 Namen standarda

Ta del evropskega standarda definira skupne pojme za dve ali več neporušitvenih metod.

2 Definicije

Št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini Izraz v nemščini	Definicija
2.1	- kriteriji sprejemljivosti - acceptance criteria - critères d'acceptation - Zulässigkeitskriterien	Značilne vrednosti, s katerimi se primerjajo vrednosti, ki se ugotavljajo na preskušancu pri določanju njegove sprejemljivosti.
2.2	- meja sprejemljivosti - acceptance level - niveau d'acceptation - Zulässigkeitsgrenze	Predpisana meja, do katere je sestavni del sprejemljiv.
2.3	- umetna nehomogenost - artificial discontinuity - discontinuité artificielle - Künstliche Inhomogenität	Nezveznosti, kot so izvrtine, žlebički ali zareze, vnesene v sestavni del z mehansko obdelavo ali kakršnimkoli postopkom.
2.4	- šum ozadja - background noise - bruit de fond - Untergrundrauschen	Dodatne indikacije, ki jih povzroča stanje površine ali strukture v preskušancu ali ki nastanejo zaradi vrste preskuševalne opreme in pogojev preskušanja.
2.5	- umerjalni vzorec - block calibration - bloc d'étalonnage - Kalibrierkörper	Kos materiala, katerega bistvene metalurške, geometrične in prostorske lastnosti so specifične za umerjanje in oceno naprav. Opomba: Lahko vsebuje umetno nehomogenost.
2.6	- zaznavanje - detection - détection - Nachweis	Ugotavljanje prisotnih nehomogenosti.
2.7	- stopnja zaznavanja - detection sensitivity - sensibilité de détection - Nachweisempfindlichkeit	Zmožnost neke tehnike neporušitvenih preskušanj, da zazna nehomogenost. Opomba: Čim večja je stopnja zaznavanja, tem večja je zmožnost zaznati majhne nehomogenosti (glej prag zaznavnosti).
2.8	- prag zaznavnosti - detection threshold - seuil de détection - Nachweissgrenze	Spodnja meja zaznavnosti.
2.9	- nehomogenost; nezveznost - discontinuity; inhomogeneity - inhomogénéité; discontinuité - Inhomogenität	Naravna ali umetna zaznavna sprememba v materialu.
2.10	- vrednotenje - evaluation - évaluation - Bewertung	Ocena nehomogenosti, odkritih z neporušitvenimi preskusi, glede na mejo sprejemljivosti.

Št.	Izraz v slovenščini Izraz v angleščini Izraz v francoščini Izraz v nemščini	Definicija
2.11	<ul style="list-style-type: none"> - lažna indikacija - false indication - indication fallacieuse - Scheinanzeige 	Indikacija, ki ne pripada pravi nehomogenosti.
2.12	<ul style="list-style-type: none"> - indikacija - indication - indication - Anzeige 	Prikaz ali signal, ki ga povzroči nehomogenost, v obliki, ki ustreza metodi uporabljenega neporušitvenega preskusa.
2.13	<ul style="list-style-type: none"> - zapisovanje - recording - enregistrement - Registrierung 	Prikaz rezultatov, vključno z nastavitvami naprav pri preskusu, v obliki, ki jo je mogoče shraniti.
2.14	<ul style="list-style-type: none"> - primerjalni vzorci - reference test piece; reference block - échantillon de référence; bloc de référence - Vergleichskörper 	Vzorci materiala, ki vsebujejo dobro definirane nehomogenosti in se uporabljajo za nastavitev občutljivosti naprav in/ali postopka.
2.15	<ul style="list-style-type: none"> - ločljivost - resolution - résolution - Auflösung 	Zmožnost jasno razločiti bližnje nehomogenosti med seboj.
2.16	<ul style="list-style-type: none"> - razmerje med signalom in šumom - signal to noise ratio - rapport signal sur bruit - Signal/Rausch-Verhältnis 	Razmerje med amplitudo signala, ki izvira iz nehomogenosti v materialu, in povprečjem amplitud osnovnega šuma.
2.17	<ul style="list-style-type: none"> - ugotavljanje velikosti - sizing - dimensionnement - Größenermittlung 	Metode za oceno dimenzij nehomogenosti.

Abecedni seznam slovenskih izrazov

I	indikacija 2.12	R	razmerje med signalom in šumom 2.16
K	kriteriji sprejemljivosti 2.1	S	stopnja zaznavanja 2.7
L	lažna indikacija 2.11	Š	šum ozadja 2.4
	ločljivost 2.15	U	ugotavljanje velikosti 2.17
M	meja sprejemljivosti 2.2		umerjalni vzorec 2.5
N	nehomogenost; nezveznost 2.9		umetna nehomogenost 2.3
P	prag zaznavnosti 2.8	V	vrednotenje 2.10
	primerjalni vzorci 2.14	Z	zapisovanje 2.13
			zaznavanje 2.6

iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

Abecedni seznam angleških izrazov

A	acceptance criteria 2.1	F	false indication 2.11
	acceptance level 2.2	I	indication 2.12
	artificial discontinuity 2.3		inhomogeneity 2.9
B	background noise 2.4	R	recording 2.13
C	calibration block 2.5		reference block 2.14
D	detection 2.6		reference test piece 2.14
	detection sensitivity 2.7		resolution 2.15
	detection threshold 2.8	S	signal to noise ratio 2.16
	discontinuity 2.9		sizing 2.17
E	evaluation 2.10		